

VILNIAUS MIESTO APYLINKĖS TEISMAS

NUTARTIS

2020-06-09

Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjas Petras Karvelis, teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo Aurimo Drižiaus (toliau – pareiškėjas) skundą dėl Vilniaus apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroro Rolando Imbraso 2020-05-25 nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Teisėjas, susipažinęs su pareiškėjo skundu ir teismui pateikta atsisakymo pradėti ikiteisminį tyrimą medžiaga Nr. M-2-02-00587-20,

n u s t a t ė :

Vilniaus apygardos prokuratūroje buvo gautas Aurimo Drižiaus skundas, kuriuo jis prašė pradėti ikiteisminį tyrimą pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau - BK) 228 ir 229 straipsnius (piktnaudžiavimas tarnyba; tarnybinių pareigų neatlikimas), Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjo Mindaugo Striauko, Vilniaus apygardos teismo teisėjų Audriaus Cinino, Virginijos Pakalnytės-Tamošiūnaitės ir Gintaro Dzedulionio bei kaltinimą baudžiamojoje byloje Nr. 1-2025-716/2014 (proceso Nr. 1-10-9-00039-2014-0) palaikiusios prokurorės D. Kisinienės atžvilgiu.

2020-05-25 Vilniaus apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroras Rolandas Imbrasas (toliau – prokuroras), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Baudžiamojo proceso kodekso (toliau - BPK) 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktais, 168 straipsniu, priėmė nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Prokuroras konstatavo, kad pareiškėjas prašo pradėti ikiteisminį tyrimą teisėjų, priėmusių jam nepalankius teismo sprendimus bei prokurorės, vykdžiusios procesinę veiklą, atžvilgiu. Skunde išdėstytos aplinkybės, siejamos su teismų priimtų procesinių sprendimų kvestionavimu, kas į prokuroro kompetencijos sritį nepatenka. Pareiškėjo deklaratyvaus pobūdžio nuorodos į BK straipsnius taipogi nesudaro pakankamo pagrindo spręsti apie būtinybę pradėti ikiteisminį tyrimą dėl pareiškime nurodytų teisėjų ir prokurorės veiksmų.

Nesutikdamas su šiuo prokuroro nutarimu pareiškėjas padavė skundą ikiteisminio tyrimo teisėjui, kuriame prašo panaikinti prokuroro nutarimą ir pradėti ikiteisminį tyrimą Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjo Mindaugo Striauko, Vilniaus apygardos teismo teisėjų Audriaus Cinino, Virginijos Pakalnytės - Tamošiūnaitės ir Gintaro Dzedulionio bei prokurorės D. Kisinienės atžvilgiu; pripažinti pareiškėją nukentėjusiuoju; atnaujinti baudžiamąją bylą Nr. 1A-815-497/2014 bei išteisinti pareiškėją.

Pareiškėjo skundas netenkintinas.

BPK 2 straipsnis įpareigoja prokurorą bei ikiteisminio tyrimo pareigūnus reaguoti į kiekvieną informaciją apie galimai padarytą nusikalstamą veiką ir atlikti visus reikalingus proceso veiksmus bei priimti visus reikalingus sprendimus, kad nusikalstama veika būtų atskleista. Tačiau pradedant procesą turi būti įsitikinama, jog nėra priežasčių, dėl kurių procesas negali būti vykdomas. BPK 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte imperatyviai nustatyta, kad baudžiamasis procesas negali būti pradedamas, o pradėtas turi būti nutrauktas, jeigu nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Prokuroras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnas atsisako pradėti ikiteisminį tyrimą tik tuo atveju, kai nurodyti faktai apie padarytą nusikalstamą veiką yra

akivaizdžiai neteisingi ar yra aiškios BPK 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės (BPK 168 straipsnio 1 dalis).

Iš skundo nagrinėjimui teismui pateiktos medžiagos duomenų matyti, kad Aurimas Drižius kreipėsi į prokuratūrą su prašymu pradėti ikiteisminį tyrimą teisėjų, priėmusių jam nepalankius teismo sprendimus bei prokurorės, vykdžiusios procesinę veiklą, atžvilgiu.

Prokuroro 2020-05-25 nutarimu buvo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą, nes pareiškėjo skunde išdėstytos aplinkybės, siejamos su teismų priimtų procesinių sprendimų kvestionavimu, kas į prokuroro kompetencijos sritį nepatenka. Taip pat prokuroras pažymėjo, kad pareiškėjas buvo pasinaudojęs įstatymo nustatyta tvarka skųsdamas jam nepalankų nuosprendį apeliacine ir kasacine tvarka, taigi objektyvių kliūčių šių teisių įgyvendinimui nebuvo.

BPK numato, kad ikiteisminio tyrimo teisėjo vaidmuo šioje proceso stadijoje yra pasyvus – teisėjas, gavęs proceso dalyvio skundą, turi tik patikrinti ir įvertinti, ar nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą yra teisėtas ir pagrįstas, o jei nustato, kad apskūstas nutarimas yra neteisėtas ir (ar) nepagrįstas, jis turi nurodyti kokie pažeidimai buvo padaryti priimant šį nutarimą bei pasiūlyti padarytus pažeidimus pašalinti.

Pareiškėjas skunde ikiteisminio tyrimo teisėjui nesutinka su prokuroro atliktu faktinių duomenų vertinimu ir padarytomis išvadomis. Mano, kad jo pateikti faktai suteikia pagrindą pradėti ikiteisminį tyrimą.

Teisėjas, įvertinęs skundžiamą prokuroro nutarimą, pareiškėjo skundą ir susipažinęs su teismui pateikta medžiaga, sprendžia, kad prokuroro nutarimas, kuriuo atmetas pareiškėjo skundas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, yra pakankamai motyvuotas. Kadangi pagal BK 168 straipsnyje numatytos nusikalstamos veikos požymius tyrimas gali būti pradėtas tik esant nukentėjusiojo asmens skundai ar jo teisėto atstovo pareiškimui, prokuroras neanalizavo pareiškėjo pateiktų faktinių aplinkybių ir neaptarė nusikalstamos veikos sudėties požymių. Pažymėtina, kad

Prokuroro nutarime aiškiai pasisakyta, kad jei pareiškėjo skunde, pareiškime ar pranešime nurodyti požymiai veikos, kurią pareiškėjas klaidingai vertina kaip nusikalstamą, nurodyta veika neatitinka visų būtinų konkrečios nusikalstamos veikos sudėties požymių ar išdėstyti deklaratyvaus turinio teiginiai, grindžiami ne faktiniais duomenimis, bet samprotavimais ar prielaidomis, sprendimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą priimamas BPK 168 straipsnyje nustatyta tvarka ir BPK 3 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais. Pareiškėjo pareiškime nėra jokių objektyvių duomenų apie teisėjų M. Striauko, A. Cinino, V. Pakalnytės - Tamošiūnaitės ir G. Dzedulionio bei prokurorės D. Kisinienės veikoje nėra nustatytų nusikalstamų veikų, numatytų BK 228 ir 229 straipsniuose (piktnaudžiavimas tarnyba; tarnybinių pareigų neatlikimas), požymių. Teisėjas pritaria prokuroro nuomonei, kad priimtų teismų sprendimų apskundimo tvarka yra aiškiai reglamentuota Lietuvos Respublikos įstatymuose, todėl ikiteisminis tyrimas nėra priemonė tikrinti išnagrinėtoje byloje priimto teismo sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo. Bylose priimtus sprendimus gali peržiūrėti tik aukštesnės instancijos teismas ir tik įstatymų nustatyta tvarka. Pareiškėjo prašyme minimų teisėjų procesinių sprendimų teisėtumas ir pagrįstumas buvo patikrintas įstatymuose nustatyta instancine tvarka.

Pažymėtina, kad baudžiamojo proceso paskirtis yra ginant žmogaus ir piliečio teises bei laisves, visuomenės ir valstybės interesus greitai ir išsamiai atskleisti nusikalstamas veikas ir tinkamai pritaikyti įstatymą, kad nusikalstamą veiką padaręs asmuo būtų teisingai nubaustas ir niekas nekaltas nebūtų nuteistas (BPK 1 straipsnio 1 dalis). Į teisėsaugos instituciją dėl įžvelgtos galimai padarytos nusikalstamos veikos gali kreiptis visi asmenys, o tikrinti gautą informaciją apie galimai padarytą nusikalstamą veiką, rinkti nusikalstamą veiką pagrindžiančius ar paneigiančius įrodymus yra ikiteisminio tyrimo pareigūnų pareiga, tačiau, pažymėtina, jog teisėsaugos institucijai pateikta informacija apie galimai padaryto nusikaltimo faktą turi būti pagrįsta objektyviais

duomenimis, suteikiančiais pagrindą manyti, jog minėta nusikalstama veika realiai galėjo būti padaryta.

Pareiškėjo prašymo pripažinti jį nukentėjusiuoju; atnaujinti baudžiamąją bylą Nr. 1A-815-497/2014 bei išteisinti pareiškėją, teisėjas nenagrinėja, nes tokių veiksmų atlikimas nepriklauso ikiteisminio tyrimo teisėjo kompetencijai (BPK 173 straipsnis).

Vertinant teisėjui pateiktą medžiagą, netikėti prokuroro padarytų išvadų teisėtumu ir pagrįstumu ikiteisminio tyrimo teisėjas neturi pagrindo. Pareiškėjas gi savo skunde ikiteisminio tyrimo teisėjui nenurodė jokių naujų duomenų ar argumentų, kurie galėtų iš esmės pakeisti priimtu sprendimu padarytas išvadas ir kurių pagrindu būtų galima panaikinti skundžiamą prokuroro 2020-05-25 nutarimą.

Teisėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 168, 440 straipsniais,

n u t a r ė :

Aurimo Drižiaus skundą atmesti.

Nutartis per septynias dienas nuo jos nuorašo gavimo dienos gali būti skundžiama Vilniaus apygardos teismui per Vilniaus miesto apylinkės teismą.

Teisėjas (-a)

Nuorašas tikras

Petras Karvelis